

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
протокол № 1
від 29.08.2025 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
базової середньої освіти
Черкаської гімназії №9 ім. О.М. Луценка
на 2025-2026 навчальний рік
для 5-9 класів

УКРАЇНА
Міністерство освіти і науки України
ЧЕРКАСЬКА ГІМНАЗІЯ №9 ім. О.М. ЛУЦЕНКА
ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

НАКАЗ

Від 01.09.2025 р.

№ 99/1

**Про затвердження освітньої програми
для 5 – 9 класів гімназії
на 2025-2026 навчальний рік**

На підставі рішення педагогічної ради гімназії (протокол № 01 від 29.08.2025) та з метою розробки єдиного комплексу освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом для досягнення учнями 5-9 класів результатів навчання

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити освітню програму для 5–9-х класів, що здобувають базову середню освіту.
2. Заступникам директора з навчально-виховної роботи: Валовенко О.О., Чумаку А.І., Годкевич Л.В., Захарчуку В.В., Крату А.В.
 - 2.1. Забезпечити необхідні умови для реалізації освітньої програми 5-9 класів гімназії.
 - 2.2. Ввести освітню програму для 5–9-х класів в дію з 01 вересня 2025 року.
3. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

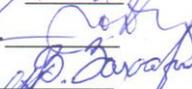
Директор гімназії

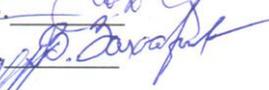

Ірина ТОПЧІЙ

З наказом ознайомлені:

Валовенко О.О.

Годкевич Л.В.

Захарчук В.В.

Чумака А.І.

Крат А.В.

ЗМІСТ

Розділ I. Загальні відомості.

Розділ II. Освітня програма для для 5-9 класів базової середньої освіти

2.1. Освітня програма для 5-8 класів нової української школи (адаптаційний та базовий цикли).

2.2. Освітня програма навчання для 9-А та 9-Є класів з українською мовою навчання, що навчаються за програмою реалізації інноваційного освітнього проекту: «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти».

2.3. Освітня програма науково-педагогічного проекту «Інтелект України» для 5-8 класів (адаптаційний та базовий цикли).

2.4. Освітня програма для 9-Б,В,Г базової середньої освіти.

Розділ III. Показники реалізації освітньої програми.

Розділ IV. Якість проведення навчальних занять.

Додатки 1-15 Навчальні плани 5-9 класів

Додаток 16. Перелік навчальних програм та модельних навчальних програм.

Додаток 17. Анотований перелік курсів за вибором та факультативів до навчального плану Черкаської гімназії №9 ім. О.М. Луценка Черкаської міської ради Черкаської області на 2025-2026 навчальний рік.

Розділ І. Призначення закладу освіти та засіб його реалізації.

Загальні положення.

Призначення гімназії та засіб її реалізації.

Черкаська гімназія №9 ім. О.М. Луценка Черкаської міської ради Черкаської області знаходиться в комунальній власності Черкаської міської ради, є юридичною особою, має печатку і штамп.

Навчальний заклад розташований за адресою: м. Черкаси, вул. Ю.Ілленка, 52, 18005

Засновником Черкаської гімназії №9 є Черкаська міська рада

Відповідно до Статуту головною метою закладу освіти є забезпечення реалізації прав громадян на здобуття повної загальної середньої освіти.

Гімназія у своїй діяльності в 2025-2026 навчальному році реалізує «Стратегію розвитку Черкаської гімназії №9 ім. О.М. Луценка Черкаської міської ради Черкаської області на 2021-2025 роки», місію та візію гімназії на основі цінностей дитиноцентризму, довіри, інтелекту, толерантності, відповідальності, партнерства і взаємодії, безпеки та комфорту дитини.

Призначення гімназії полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону гімназії, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- вільне володіння державною мовою;

- здатність спілкуватися рідною (якщо вона відрізняється від державної) та іноземними мовами;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- математична компетентність;
- компетентність в галузі природничих наук, техніки та технологій;
- екологічна компетентність;
- культурна компетентність;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

Основним засобом реалізації призначення гімназії є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд, надання можливості вибору профілю навчання;
- поглиблене вивчення окремих предметів, вибір темпу засвоєння навчального матеріалу, різних видів навчальної діяльності;
- при необхідності використання дистанційної форми здобуття загальної середньої освіти або застосування технологій дистанційного навчання під час освітнього процесу;
- оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та пізнавальної діяльності;
- класи роздільного навчання у початковій школі (класи кадетів та паняночок), модульна організація навчання.
- надання широкого спектра додаткових освітніх програм і додаткових освітніх послуг.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Заклад загальної середньої освіти комунальної форми власності Черкаська гімназія №9 ім. О.М. Луценка Черкаської міської ради Черкаської області здійснює планування своєї діяльності на підставі:

Конституції України.

Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших.

Указів Президента України від 24 лютого 2022 року «Про введення воєнного стану в Україні» (затверджений Законом України № 2102-ІХ від 24.02.2022), від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;

Постанов Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2025 року №1003 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», «Про затвердження Порядку визнання на рівнях повної загальної середньої освіти

результатів навчання, здобутих шляхом формальної та/або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, розміщених за кордоном», постанова КМУ № 734 від 23 червня 2025 року.

розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення *Концепції* реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «*Нова українська школа*» на період до 2029 року»;

Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394;

Наказів Міністерства освіти і науки України:

від 28.03.2022 [№ 274](#) «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану»,

від 20.02.2002 [№ 128](#) «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами);

від 02.04.2021 року №406 «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти».

[Положення про інституційну та дуальну форми](#) здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року [№ 160](#)), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;

[Положення про індивідуальну форму](#) здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року [№ 160](#)), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314;

[Положення про дистанційну форму](#) здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224);

[Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів](#) до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р за № 564/32016;

Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

Листів Міністерства освіти і науки України:

від 11.08.2023 року №1/11938-23 «Щодо особливостей організації освітнього процесу у 7-9х класах в умовах реалізації концепції «Нова українська школа».

«Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2025/26 року», лист МОН № 1/11233-25 від 29 травня 2025 року.

Статуту гімназії, що забезпечує одержання учнями загальної середньої освіти на рівні Державних стандартів.

Мова навчання – українська.

У 2025/2026 навчальному році у базовій ланці гімназії функціонують **27** класів, в яких навчається **837** учнів.

Освітня програма базової середньої освіти 5-9 класів гімназії розрахована на 5-ти денний робочий тиждень. Навчальні заняття у гімназії починаються о 8 годині. Відповідно до **Постанови Кабінету Міністрів України** від 30 серпня 2025 року №1003 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» у 2025-2026 навчальному році навчальний рік починається 1 вересня 2025 року та закінчується 30 червня 2026 року.

Структура навчального року за семестровою системою:

I семестр – 01.09.2025 року - 26.12.2025 року

II семестр – 12.01.2026 – 30.06.2026 року

Тривалість уроків та перерв:

У гімназії організовано навчання за модульною системою: пари уроків об'єднані в один модулі (90 хвилин початкового заняття, що поділяються на мінімодулі по 30 хвилин з двома перервами по 5 хвилин після кожного мінімодуля та тривалішими перервами між модулями). Це дозволяє у значній мірі розвантажити учнів.

I модуль	II модуль	III модуль	IV модуль	V модуль
8.00-8.30	09.55-10.25	12.00-12.30	13.55-14.25	15.50-16.20
8.35-9.05	10.30-11.00	12.35-13.05.	14.30-15.00	16.25-16.55
9.10-9.40	11.05-11.35	13.10-13.40	15.05-15.35	17.00-17.30
Перерва 15 хвилин		Перерва 15 хвилин		
	<i>Велика перерва 25 хвилин</i>		Перерва 15 хвилин	

У тривалість уроків у 5-9 класах 3 мінімодулі по 30 хвилин. Гімназія працює в дві зміни. При нехобності уроки та факультативи можуть проводитися в суботу. Загальний обсяг навчального навантаження на учня відповідає санітарно-гігієнічним нормам, установленим Міністерством охорони здоров'я України. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження на учнів. Режим дня

відповідає вимогам Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, створює оптимальні умови для здійснення успішної освітньої діяльності. Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

У 2025/2026 н. р. в гімназії, враховуючи умови воєнного стану у закладі організовано **очну** форму навчання (з можливістю переходу повністю, або частково на форму навчання з використанням дистанційних технологій на базі гімназіної платформи Google workspace).

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, інтерактивні форми і методи навчання — дослідницькі, інформаційні, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, проекти, моделювання, ситуативні вправи, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

У закладі освіти реалізується здобуття повної загальної середньої освіти за індивідуальною формою: екстернатною, сімейною (домашньою), педагогічний патронаж.

За заявою батьків заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2025 №808) клас може ділитися на групи під час вивчення іноземної мови, або математики за умови більше 27 учнів у класі, під час вивчення англійської або німецької мови створюються дві групи з кількістю не менше 8 учнів у кожній, під час проведення практичних занять з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Опис "моделі" випускника Гімназії успішного українця

Модель випускника **Черкаської Гімназії успішного українця** – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник гімназії має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами. Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник школи добре проінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог Державних стандартів базової освіти, успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів навчального плану; має систему розумових навичок (аналіз, синтез, порівняння, класифікацію, визначення головного, узагальнення); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, що будуть використовуватись у старших класах.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

Цілі та задачі освітнього процесу гімназії

Перед гімназією поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, базової, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог Державного освітнього стандарту.

2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;

3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм.

4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності.

5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;

6. Підвищувати кваліфікацію педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки.

7. Проводити атестації та сертифікації педагогів.

8. Цілеспрямовано вдосконалювати навчально-матеріальну базу гімназії.

Розділ II. Освітня програма для 5-9 класів базової середньої освіти

2.1. Освітня програма для 5-8 класів нової української школи (адаптаційний та предметний цикли) на 2025/2026 навчальний рік розроблена відповідно до:

- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898,
- Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 № 235, зі змінами внесеними наказом МОН України від 09.08.2024 № 1120
- Наказу МОН від 02.04.2021 року №406 про «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти»
- «Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти» затверджених наказом МОН України від 02.08.2024 № 1093
- навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України (лист МОН про перелік навчальної літератури, рекомендованої МОН України для використання у ЗО у відповідному навчальному році)

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним

документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Загальний обсяг навчального навантаження, взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження в освітній програмі закладу відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному в Державному стандарті базової середньої освіти та Типовій освітній програмі для 5-9 класів. Загальний обсяг річного навчального навантаження для кожної галузі в освітній програмі закладу освіти встановлено у межах вказаного в Державному стандарті та Типовій освітній програмі діапазону мінімального та максимального показників.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів розподілено між роками навчання, освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами. Обсяг навчального навантаження для учнів 5 класів – **1085 годин/навчальний рік**, для учнів 6 класів – **1190 годин/навчальний рік**

Відповідно до Типового навчального плану для здобувачів освіти із навчанням на адаптаційному етапі (5-6 клас) здійснено перерозподіл годин з окремих предметів та загальний обсяг навчального навантаження подано у таблиці нижче:

	На рік	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175
Природнича	На тиждень	7	7,5	7,5	7,5	7	8	8,5	8,5	8,5	8,5	8
	На рік	245	262,5	262,5	262,5	245	280	297,5	297,5	297,5	297,5	280
Соціальна і здоров'я збережувальна	На тиждень	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	На рік	35	35	35	35	52,5	52,5	52,5	52,5	52,5	52,5	52,5
Громадянська та історична	На тиждень	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	3	3	3	3	3	3
	На рік	87,5	87,5	87,5	87,5	87,5	105	105	105	105	105	105
Технологічна	На тиждень	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	На рік	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35
Інформатична	На тиждень	1,5	2	2	2	1,5	1,5	2	2	2	2	1,5
	На рік	52,5	70	70	70	52,5	52,5	70	70	70	70	52,5
Мистецька	На тиждень	1,5	2	2	2	1,5	1	1	1	1	1	1
	На рік	52,5	70	70	70	52,5	35	35	35	35	35	35
Фізична культура	На тиждень	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	На рік	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105
Усього	На тиждень	30,5	31	31	31	30,5	31,5	31	31	31	31	31,5
	На рік	1067,5	1085	1085	1085	1067,5	1102,5	1085	1085	1085	1085	1102,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів Індивідуальних занять	На тиждень	1,5	1	1	1	1,5	1,5	2	2	2	2	1,5
	На рік	52,5	35	35	35	52,5	52,5	70	70	70	70	52,5
Загальнорічна кількість навчальних	На тиждень	35	35	35	35	35	36	36	36	36	36	36

годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу	На рік	1225	1225	1225	1225	1225	1260	1260	1260	1260	1260
Граничнодопустиме навантаження учнів (без врахування фізичної культури)	На тиждень	32	32	32	32	32	33	33	33	33	33
	На рік	1120	1120	1120	1120	1120	1155	1155	1155	1155	1155

Навчальні плани та модельні програми

Навчальний план 5-9 класів (адаптаційний та предметний цикли) гімназії (додатки № 1, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12) містить:

- перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Навчальний план розроблено на основі додатку 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти

З 2025-2026 навчального року гімназія бере участь у реалізації проекту пілотування оновлених модельних навчальних програм галузей МНП у межах реалізації проекту «Підвищення доступності та стійкості в умовах кризи в Україні» та відповідно до Концептуальних засад освітніх галузей і Дорожньої карти реалізації Концептуальних засад освітніх галузей на 2025-2030 роки, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 20 серпня 2025 року № 1163 розподілено додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять. Зокрема, у 5-В, 5-Г, 5-Д класах введено міжгалузевий

інтегрований курс **«STEAM»** з метою впровадження сучасних підходів у інтеграції в освітній процес у гімназії, при наявності належної бази для введення у навчальний план таких дисциплін. Також у 5-Г здійснюється пілотування оновленої модельної навчальної програми інтегрованого курсу **«мистецтва»**, а в 5-Д класі пілотування оновленої МНП курсу **«Пізнаємо природу»**.

Під час розподілу варіативної складової навчального плану враховано специфіку та особливості навчання в гімназії, а також гранично допустиме навантаження на одного учня (уроки фізичної культури при визначенні цього показника не враховувались). Так з метою збереження напряму розвитку авторської школи «Гімназія успішного Українця» та реалізації "моделі" випускника Гімназії успішного українця 5-А, 6-А, 7-А, 7-Є, 8-А, 8-Є класах, де навчаються кадети та паньанки (об'єднані), введені курси «Основи військової підготовки» та «Хореографія». Також у 5-8 класах вводяться факультативні курси та курси за вибором, а саме: «Основи Робототехніки», «Українознавство» та «Моя Черкащина».

Відповідно до навчального плану використовується перелік модельних програм (додаток № 16), на основі яких розроблено навчальні програми. Оскільки навчальні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти, під час формування переліку цих програм враховано особливості та потреби учнів в досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення, навчально-методичний супровід конкретних модельних програм, наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей, варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин тощо.

На основі затвердженої педагогічною радою навчальної програми предмета (інтегрованого курсу) вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу.

Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Автономія вчителя забезпечена академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання. Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

1.	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета;
----	--	---

		<p>поповнювати свій словниковий запас.</p> <p><i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2.	Спілкування іноземними мовами	<p><i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p><i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3.	Математична компетентність	<p><i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні</p>

		<p>моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлювати значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p><i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлювати важливість природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлювати ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> складати графіки та діаграми, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<p><i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p><i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних</p>

		засобів
6.	Уміння вчитися впродовж життя	<p><i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмій; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7.	Ініціативність і підприємливість	<p><i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p><i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
8.	Громадянська (соціальна) компетентність	<p><i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях;</p>

		<p>співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p><i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту.</p>
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p><i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p><i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	<p><i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлювати взаємозв'язки кожного окремого предмета та екології на основі</p>

		<p>різних даних; ощадно та бережливо ставитись до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально- економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>
--	--	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність», спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за **наскрізними лініями** реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль

окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Облематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як

безпека	<p>емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість та фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Навчальний процес зорієнтований на кінцевий результат у вигляді очікуваних результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і

внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Оцінювання навчальних досягнень учнів

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти здійснюється за рекомендаціями щодо оцінювання затвердженими наказом МОН від 02.08.2024 року №1093.

Результати навчання - це знання, уміння, навички, ставлення, цінності, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти й оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми на кожному рівні (циклі) загальної середньої освіти.

Основні функції оцінювання:

- формувальна (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);
- констатувальна (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);
- діагностувальна (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);
- коригувальна (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес);
- орієнтувальна (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток);
- мотиваційно-стимулювальна (активізує внутрішні й зовнішні мотиви

до навчання);

- розвивальна (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);
- прогностична (ставить цілі навчання на майбутнє);
- виховна (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного з підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу.

Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні.

Загальні критерії оцінювання (додаток 1) визначають загальні підходи

до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові.

Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання.

Опис кожного бала шкали оцінювання подано в додатках з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних у всіх ключових компетентностях умінь (читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми).

За вибором закладу освіти оцінювання може здійснюватися за власною шкалою оцінювання результатів навчання учнів. У разі запровадження закладом освіти власної шкали оцінювання результатів навчання учнів ним мають бути визначені правила переведення до 12-бальної шкали оцінювання.

Правила і процедури.

Оцінювання може здійснюватися як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове).

Під час організації оцінювання результатів навчання здобувачів освіти: визначатимуться форми поточного і підсумкового оцінювання під час планування освітнього процесу на семестр;

сформулюються об'єктивні та зрозумілі для учнів навчальні цілі; основою для формулювання таких навчальних цілей є обов'язкові / очікувані результати навчання, визначені Державним стандартом / відповідними модельними навчальними програмами;

учні ознайомляться із критеріями та засобами оцінювання, за якими буде встановлюватися рівень досягнення ними результатів навчання на кінець навчального семестру та року, та ознайомлення із засобами оцінювання, якими буде встановлено результати навчання;

учням надаватиметься зворотний зв'язок щодо їхніх результатів навчання за певний період, який має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним; важливо не протиставляти учнів / учениць одне одному; доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень; труднощі в навчанні варто обговорювати з учнями / ученицями індивідуально; зворотний зв'язок можна надавати в письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності, інших умов;

створюватимуться умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія); під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям; важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання;

буде коригуватись освітній процес з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета / інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

- усного опитування (індивідуальне, групове тощо);
- спостереження;
- аналізу портфолію;
- письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з

використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);

- практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково- графічні роботи; навчальний проєкт;
- роботи з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);
- завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);
- самооцінювання, взаємооцінювання;
- комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення звань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета/інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання.

До оцінювання наскрізних умінь може долучатися шкільний психолог.

Оцінювання результатів навчання учнів потребує гнучкості. Підходи до оцінювання в різних класах закладу загальної середньої освіти можуть мати відмінності, спрямовані на реалізацію освітньої програми закладу та автономії вчителя.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку.

Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання здобувачами освіти принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель/вчителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню / учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Формувальне оцінювання.

Формувальне оцінювання - інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання.

Формувальне оцінювання результатів навчання учнів / учениць виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимулювальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції.

Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) є важливим складником освітнього процесу, оскільки воно відображає як процес навчання учнівства, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю/вчительці зрозуміти, як краще підготувати

учнів/учениць до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року.

Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем/вчителькою із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня/учениці тощо).

Окремі завдання формувального оцінювання можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності (завдання початкового рівня передбачають уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання; завдання середнього рівня - розуміння та застосування елементів змісту навчання; достатнього - уміння аналізувати навчальну інформацію (класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати); високого - уміння оцінювати (навчальну інформацію та власну навчальну діяльність), рефлексувати, перекодовувати інформацію (з текстової у схематичну, графічну та навпаки), створювати, продукувати).

Кожний наступний рівень (від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання.

Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

За потреби, для отримання інформації щодо рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями, визначених в окремому елементі навчальної програми (тема/розділ), здійснюється тематичне оцінювання. Результати тематичного оцінювання можуть бути використані для

коригування освітнього процесу.

Підсумкове оцінювання.

Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувачі освіти, з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/ модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель/учителька може встановлювати самостійно.

Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями, з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності.

Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель/учителька може запропонувати учнівству: 1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями; 2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями.

Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед здобувачами освіти, та коригування освітнього процесу.

У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну

оцінку за семестр з кожного навчального предмета/інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти.

Оцінка за семестр може бути скоригованою.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня / учениці протягом року.

Річне оцінювання також може бути скоригованим.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують в електронному класному журналі та Свідоцтві досягнень.

2.2. Освітня програма навчання для 9-А та 9-Є класів з українською мовою навчання, що навчаються за програмою реалізації інноваційного освітнього проекту: «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» затвердженого наказом МОН від 02.04.2021 року №406 також складена на основі типової Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 № 235, зі змінами внесеними наказом МОН України від 09.08.2024 № 1120 та «Методичних рекомендацій для закладів загальної середньої освіти, які є учасниками інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» щодо особливостей організації освітнього процесу на другому циклі базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 рік навчання)» затверджених листом МОН України від 11.08.2023 р. 1/11938-23.

В умовах реалізації проекту пілотних класів Нової Української Школи, що навчаються за новим Державним стандартом базової загальної освіти та з урахуванням продовження другого циклу базової середньої освіти – «**базового предметного навчання**» 7-9 класи освіти вчителі гімназії обрали модельні навчальні програмами з тих предметів та/або курсів, які передбачені у даному циклі базової середньої освіти та продовжують роботу за модельними навчальними програмами, які передбачені на всі цикли навчання у базовій середній освіті за новим Державним стандартом і в рамках визначених новим стандартом освітніх галузей. На основі обраних програм вчителі складають навчальні програми та продовжуватимуть пілотування Нової української школи у 9-х класах базової школи перший рік базового предметного навчання.

Навчальні плани 9-А та 9-Є класів (**додаток 15**) складені на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою навчання (зі змінами внесеними наказом МОН України від 09.08.2024 № 1120) та урахуванням особливостей навчання у класах кадетів та панянок, а також вивчення другої іноземної мови учнями даних класів.

Відповідно до Типового навчального плану та навчально для здобувачів освіти із навчанням на предметному етапі (7-9 клас) у 9-А та 9-Є класах здійснено перерозподіл годин з окремих предметів та загальний обсяг навчального навантаження подано у таблиці нижче:

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	9 клас (Пілот)	
		9-А	9-Є
Мовно-літературна	На тиждень	10,5	10,5
	На рік	367,5	367,5
Математична	На тиждень	5	5

	На рік	175	175
Природнича	На тиждень	8,5	8,5
	На рік	297,5	297,5
Соціальна і здоров'я збережувальна	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Громадянська та історична	На тиждень	3,5	3,5
	На рік	122,5	122,5
Технологічна	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Інформатична	На тиждень	1,5	1,5
	На рік	52,5	52,5
Мистецька	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Фізична культура	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Усього	На тиждень	32	32
	На рік	1120	1120
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів Індивідуальних занять	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Загальнорічна кількість навчальних годин,	На тиждень	36	36

що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На рік	1260	1260
Граничнодопустиме навантаження учнів (без врахування фізичної культури)	На тиждень	33	33
	На рік	1155	1155

Перелік варіантів навчальних планів та модельних програм для 9-х класів

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого та третього рівнів освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову. Варіативна складова навчального плану визначена на основі запитів учнів та їх батьків, з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів та використовується на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження курсів за вибором, що розширюють світоглядне спрямування.

Під час розподілу варіативної складової навчального плану враховано специфіку та особливості навчання в гімназії, а також гранично допустиме навантаження на одного учня, уроки фізичної культури при визначенні цього показника не враховувались. Так з метою збереження напряму розвитку авторської школи «Гімназія успішного Українця» та реалізації "моделі" випускника Гімназії успішного українця 9-А, Є класах, де навчаються кадети та паньанки (об'єднані), введені курси «Джура» та «Хореографія».

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9-х пілотних класів складає – 1260 годин/навчальний рік.

2.3. Освітня програма науково-педагогічного проекту «Інтелект України» для 5-8 класів (адаптаційний та базовий цикли)

Освітня програма розроблена відповідно до наказу МОН України від 29.06.2021 р. № 734 «Створення й упровадження моделі національного освітнього технопарку з підвищення якості дошкільної та загальної середньої освіти за участі закладів освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» на червень 2021 – грудень 2030 роки»;

Наказу МОН України від 01 серпня 2022 № 683 «Про завершення всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на базі закладів загальної середньої освіти за 2016-2022 роки та внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 №140» (для 7-11-х класів, що працюють за Проектом);

Наказу Державної служби якості освіти від 21 червня 2024 року № 01-10/197 «Про початок проведення експертизи освітніх програм», від 3 серпня 2022 р. №01-10/86 «Про затвердження освітньої програми науково-педагогічного проекту «Інтелект України» базової середньої освіти, адаптаційного циклу (5-6 класи) та наказу Державної служби якості освіти від 28 червня 2024 року № 01-10/201 «Про проведення другого етапу експертизи освітньої програми науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (базова середня освіта, цикл базового предметного навчання 7-9 класи)

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Розподіл годин по галузям організовано відповідно до

освітньої програми науково-педагогічного проекту «Інтелект України» базової середньої освіти, адаптаційного циклу (5-6 класи) і подано у таблиці нижче:

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас	6 клас
		5-Б	6-Б
Мовно-літературна	На тиждень	13	12,5
	На рік	455	437,5
Математична	На тиждень	6	6
	На рік	210	210
Природнича	На тиждень	3	5
	На рік	105	175
Соціальна і здоров'я збережувальна	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Громадянська та історична	На тиждень	1	2,5
	На рік	35	87,5
Технологічна	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Інформатична	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Міжгалузеві інтегровані курси	На тиждень	0	0
	На рік	0	0
Мистецька	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Фізична культура	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Усього	На тиждень	30	33
	На рік	1050	1155
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів Індивідуальних та групових занять	На тиждень	1	1
	На рік	35	35

Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34
	На рік	1085	1190
Граничнодопустиме навантаження учнів (без врахування фізичної культури)	На тиждень	28	31
	На рік	980	1085

Навчальні плани для 5-Б (додаток №2), 6-Б (додаток №5) складені відповідно до додатку 3 до освітньої програми науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» базової середньої освіти, адаптаційного циклу (5-6 класи) затвердженої Наказом Державної служби якості освіти від 21 червня 2024 року № 01-10/197.

В свою чергу розподіл годин по галузям у **7-8 класах** організовано відповідно до освітньої програми науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (базова середня освіта, цикл базового предметного навчання 7-9 класи) і подано у таблиці нижче:

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	7 клас	8 клас
		7-Б	8-Б
Мовно-літературна	На тиждень	11,5	11,5
	На рік	402,5	402,5
Математична	На тиждень	6	6
	На рік	210	210
Природнича	На тиждень	8	8
	На рік	280	280
Соціальна і здоров'я збережувальна	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Громадянська та історична	На тиждень	2	2,5
	На рік	70	87,5
Технологічна	На тиждень	1	1
	На рік	35	35

Інформатична	На тиждень	1	1,5
	На рік	35	52,5
Мистецька	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Фізична культура	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Усього	На тиждень	31,5	32,5
	На рік	1102,5	1137,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів Індивідуальних та групових занять	На тиждень	0,5	0,5
	На рік	17,5	17,5
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	35	36
	На рік	1225	1260
Граничнодопустиме навантаження учнів (без врахування фізичної культури)	На тиждень	32	33
	На рік	1120	1155

Навчальні плани 7-Б (додаток №8) та 8-Б класів (додаток №11) класів складені відповідно додатку 2 освітньої програми науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (базова середня освіта, цикл базового предметного навчання 7-9 класи) затвердженої Наказом Державної служби якості освіти від 28 червня 2024 року № 01-10/201.

Згідно з принципом єдності змістового та процесуально-діяльнісного (методи, форми, засоби освітнього процесу) компонентів освіти й відповідно до основних положень Концепції «Нова українська школа», Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту повної загальної середньої освіти в освітньому процесі класів, які навчаються за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України», реалізуються:

- інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення;
- навчання на основі власних відкриттів; проблемне навчання;
- запитальне навчання, розв'язання винахідницьких задач на основі теорії розв'язання винахідницьких задач тощо);
- технологія раціонального читання;
- технологія повного засвоєння навчальних одиниць;
- технологія збагачення освітнього процесу.

Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти формування в учнів проєктних класів ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей здійснюється за такими *освітніми галузями*:

1. Мовно-літературна освітня галузь.
2. Математична освітня галузь.
3. Природнича освітня галузь.
4. Технологічна освітня галузь.
5. Інформатична освітня галузь.
6. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь.
7. Громадянська та історична освітня галузь.
8. Мистецька освітня галузь.
9. Фізкультурна освітня галузь.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках авторських навчальних програм, перелік яких наведено в додатку №16 до освітньої програми.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1. Спілкування державною мовою;
2. Спілкування іноземними мовами;
3. Математична компетентність;
4. Компетентності у природничих науках і технологіях;

5. Інформаційно-цифрова компетентність;
6. Уміння вчитися впродовж життя;
7. Ініціативність і підприємливість;
8. Соціальна і громадянська компетентності;
9. Обізнаність і самовираження у сфері культури;
10. Екологічна грамотність і здорове життя;

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою або продовжити навчання за цією Програмою, якщо вони навчалися за іншою освітньою програмою

Зарахування (переведення) учнів до / з класу, який навчається за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України», відбувається відповідно до чинного законодавства.

До здобуття другого рівня повної загальної середньої освіти адаптаційного циклу (5-6-ті класи) за Програмою допускаються учні, які опанували програму початкового рівня освіти за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» або іншою освітньою програмою, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

Навчання за Програмою 7 класу «Інтелекту України» можуть розпочинати/продовжувати учні, які на момент зарахування (переведення) до гімназії досягли результатів навчання, визначених освітніми програмами для адаптаційного циклу (5-6 класи) базової середньої освіти або відповідними навчальними програмами того чи іншого року навчання (7, 8 класи), що підтверджується наявністю річного оцінювання (свідоцтво досягнень).

На бажання батьків (або осіб, які їх замінюють) та при наявності вільних місць можливим є перехід (вступ) учня/учениці з класів, які навчаються за іншою освітньою програмою, до класів, які навчаються за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України».

Для реалізації освітньої програми використовуються як модельні навчальні програми, так і навчальні програми, розроблені не на основі модельних зазначені додатку №16 до освітньої програми. Навчальні програми можуть бути розроблені для всього рівня базової середньої освіти (5-9-ті класи) або окремо для кожного циклу: адаптаційного циклу (5-6-ті класи) та циклу базового предметного навчання (7- 9-ті класи).

Навчальні програми з грифом «Схвалено для використання в освітньому процесі» в освітньому проєкті «Інтелект України»:

- «Українська мова»;
- «Українська література»;
- «Зарубіжна література» (6-7 клас);
- «Зарубіжна література і мистецтво» (7-8 клас);
- «Математика» (5-6 клас);
- «Алгебра та геометрія» (7-8 клас)
- «Пізнаємо природу. Моя планета Земля» (5-6 клас)
- «Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття» (5-6 клас)
- «Географія» (6-8 клас);
- «Біологія» (7-8 клас)
- «Фізика» (7-8 клас)
- «Хімія» (7-8 клас)
- «Навчаємося разом»;
- Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти (5-6 клас);
- «Історія: Україна і світ» (7-8 клас);
- «Еврика».

Модельні навчальні програми:

- «Іноземна мова»;
- «Технології»;
- «Інформатика»;
- «Мистецтво»;
- «Фізична культура».

**Форми організації освітнього процесу та педагогічні технології
Види / форми оцінювання та його інструментарій**

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне, поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне).

Під формувальним розуміють інтерактивне оцінювання прогресу учнів. Формувальне оцінювання допоможе кожному учневі/учениці бачити власний освітній поступ, рівень сформованості ключових компетентностей, а вчителю / учительці - аналізувати, корегувати навчально-пізнавальну діяльність учнів, визначати мету та шляхи реалізації освітніх завдань.

Поточне оцінювання - оцінювання результатів виконання учнями конкретних завдань: відповідей на запитання під час індивідуального, групового та фронтального опитування, письмових завдань (зокрема, через виконання самостійних робіт, тестування, організацію роботи з текстами тощо). Ідеться про результати опрацювання джерел (текстових, візуальних, діаграм, графіків, схем) та результати взаємоконтролю учнів у парах і групах у цифровій (тестування в електронному форматі) і практичній (організація виконання різних видів досліджень, навчальних проєктів тощо) формі.

Підсумкове оцінювання - оцінювання результатів навчання за певний період: за час вивчення розділу програми (тематичне), семестр (семестрове) та навчальний рік (річне).

Підсумкове оцінювання здійснюється за 12 - бальною шкалою.

Оцінюючи навчальні досягнення учнів/учениць за 12-бальною шкалою в умовах компетентнісного навчання, учитель / учителька має врахувати, що диференціації (віднесенню до першого-четвертого рівня) підлягають насамперед розумові та практичні вміння учнів/учениць, що виявляються в різних видах діяльності. Знання доцільно розглядати як змістову складову цієї діяльності.

Для забезпечення об'єктивності тематичного оцінювання разом із поточними оцінками використовувати результати моніторингу знань з метою оцінити досягнення учнем/ученицею комплексу результатів передбачених програмою, для цього застосовуються підсумкові діагностичні роботи (контрольні роботи, тест, диктант, переказ, твір, есе, завдання проєктів тощо). Проведення такого моніторингу сприяє індивідуальному та

диференційованому підходу до організації навчання, дає змогу врахувати різний темп засвоєння програмового матеріалу, уміння виділяти основне.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються в документі, визначеному законодавством (свідоцтві досягнень тощо), що видається учневі щороку.

2.4. Освітня програма для 9-Б,В,Г базової середньої освіти на 2025/2026 навчальний рік розроблена відповідно до:

- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»,
- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня затвердженої наказом МОН України від 20 квітня 2018 року №405,
- наказу МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»,
- навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України (лист МОН про перелік навчальної літератури, рекомендованої МОН для використання у ЗО у відповідному н. р.).

Вимоги до осіб, які можуть продовжувати здобуття базової середньої освіти у 9 класах

Здобувачі освіти, які завершили навчання у 8 класі на 1 вересня поточного навчального року повинні продовжувати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть продовжувати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік варіантів типових навчальних планів та модельних програм для 9-х класів

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого та третього рівнів освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову. Варіативна складова навчального плану визначена на основі запитів учнів та їх батьків, з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів та використовується на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження курсів за вибором, що розширюють світоглядне спрямування.

Навчальний план для учнів 9 – Б, В, Г розроблено на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня затвердженої наказом МОН України від 20 квітня 2018 року №405 та з урахуванням особливостей та специфіки закладу авторської школи «Гімназії успішного Українця» **додатки № 13-14**

Під час розподілу варіативної складової навчального плану враховано специфіку та особливості навчання в гімназії, а також гранично допустиме навантаження на одного учня, уроки фізичної культури при визначенні цього показника не враховувались. Так з метою збереження наряду розвитку авторської школи «Гімназія успішного Українця» та реалізації "моделі" випускника Гімназії успішного українця у 9 класах вводяться факультативні курси та курси за вибором, а саме: «Основи Робототехніки», «Світ німецької мови», «Українознавство» та «Моя Черкащина».

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9 класів складає 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

Навчальне навантаження за галузями/предметами учнів 9-х класів:

Освітні галузі	Навчальні предмети	На Рік/Тиждень	Класи		
			9Б	9-В	9Г
			9Б	9-В	9Г
Мови і літератури	Українська мова	На тиждень	2	2	2
		На рік	70	70	70
	Українська література	На тиждень	2	2	2
		На рік	70	70	70
	Іноземна мова (англійська)	На тиждень	3	2	3
		На рік	105	70	105
Зарубіжна література	На тиждень	2	2	2	
	На рік	70	70	70	
Суспільствознавство	Історія України	На тиждень	1,5	1,5	1,5
		На рік	52,5	52,5	52,5
	Всесвітня історія	На тиждень	1	1	1
		На рік	35	35	35
Основи правознавства	На тиждень	1	1	1	
	На рік	35	35	35	
Мистецтво	Мистецтво	На тиждень	1	0,5	1
		На рік	35	17,5	35
Математика	Алгебра	На тиждень	2	5	2
		На рік	70	175	70
	Геометрія	На тиждень	2	3	2
		На рік	70	105	70
Природознавство	Біологія	На тиждень	2	2	2
		На рік	70	70	70
	Географія	На тиждень	1,5	1,5	1,5
		На рік	52,5	52,5	52,5
	Фізика	На тиждень	3	3	3
		На рік	105	105	105
Хімія	На тиждень	2	2	2	
	На рік	70	70	70	
Технології	Трудове навчання	На тиждень	1	1	1
		На рік	35	35	35
	Інформатика	На тиждень	2	2	2
		На рік	70	70	70
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	На тиждень	1	1	1
		На рік	35	35	35
	Фізична культура	На тиждень	3	3	3
		На рік	105	105	105
Разом (без фіз. культури)		На тиждень	30	32	30
		На рік	1050	1120	1050

Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	На тиждень	3	1	3
	На рік	105	35	105
Гранично допустиме навантаження на учня	На тиждень	33	33	33
	На рік	1155	1155	1155
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)	На тиждень	36	36	36
	На рік	1260	1260	1260

Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти, затверджених Кабінетом Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 538 від 07.08.2013, № 143 від 26.02.2020) визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі та навчальних програм.

Результати навчання в 9 класах повинні робити внесок у формування таких ключових компетентностей учнів:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p><i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p><i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних</p>

		<p>формулювань.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p><i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p><i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>

3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>

5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з</p>

		<p>метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>

9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних, враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу</p>

		ЖИТТЯ.
--	--	--------

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню

в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проєкти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Враховуючи призначення і місце закладу в освітньому просторі заклад освіти працює над досягненням таких цілей та задач:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту базової та повної загальної середньої освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

Наскрізні лінії ключових компетентностей:

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності

розвиток	<p>брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>облематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість та фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
--	--

Основні види оцінювання здобувачів освіти - поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація. Поточний контроль здійснюють шляхом виконання різних видів завдань, передбачених навчальною програмою, зокрема для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів освіти протягом семестру. Окрім того, поточний контроль здійснюють під час практичних та лабораторних занять, а також за результатами перевірки контрольних, самостійних робіт, індивідуальних завдань. Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюють шляхом державної підсумкової атестації у формах згідно із Порядком проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом МОН від 07.12.2018 № 1369 (зі змінами).

Для відстеження результатів навчання учнів у закладі проводиться:

- моніторинг навчальних досягнень учнів — один раз на семестр;
- моніторинг наступності між ланками освіти за окремим планом — на початку та наприкінці навчального року.

Результати моніторингу оприлюднюються на сайті гімназії.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I початковий рівень, коли в результаті вивчення навчального матеріалу учень: називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо; за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер.

Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усно (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмово (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається. **Семестрове оцінювання** здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. **Річна оцінка** не обов'язково є середнім арифметичним

від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо. Наголошуємо, що відповідно до чинних нормативних актів і семестрова, і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369, річне оцінювання може коригуватись.

Розділ III. Показники реалізації освітньої програми

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;
 навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності; якість проведення навчальних занять;
 моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей).

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти гімназії є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в гімназії;

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища школи;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.
- постійний моніторинг змісту освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу гімназії;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища гімназії;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.
- рівень досягнень учнів вивчається: шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів; проведення контрольних зрізів; участі учнів гімназії у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА і НМТ/ЗНО.

Для забезпечення якості освіти проводиться моніторинг з усіх складових освітньої діяльності закладу:

- Методична робота: підвищення кваліфікації адміністрації, учителів; планування методичної діяльності, робота методичних об'єднань на гімназійному та міському рівнях; робота з молодими вчителями.
- Виховна робота: рівень вихованості учнів, профілактична робота з учнями девіантної поведінки, якість роботи класних керівників, участь батьків у виховному процесі, результативність проведення загально-виховних заходів, спортивно-масова робота, організація патріотичного,

морального та естетичного виховання.

- Експериментальна і науково-дослідна робота: ступінь наукової обґрунтованості, результат нововведень, відповідність нововведень концепції розвитку школи, рівень наукової освіченості педагогів, науково-дослідницька діяльність учнів.
- Освітня діяльність: медичне, матеріально-технічне, навчально-методичне, інформаційне, психологічне забезпечення, безпека життєдіяльності, охорона праці.
- Показники контролю за медичним елементом: санітарно-гігієнічний режим; здоров'я і фізичний розвиток учнів; лікувально-профілактичні заходи; режим і якість харчування.
- Показники контролю за інформаційним елементом: керівні і нормативні документи про освіту; інформаційні технології; аналітичні документи.

На рівні гімназії розроблена система показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє робити висновки про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний „продукт“ діяльності гімназії відповідає ідеальній „моделі“ випускника авторської школи «Гімназія успішного українця». При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) - не менше 150 годин протягом 5 років, атестація - 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація - 1 раз на 3 роки;
- участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, коучингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання - протягом року);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з

- усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання - 2 рази на рік);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, сучасна їдальня, буфет, наявність інтернету - 2 рази на рік);
 - якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників - 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль - за потребою);
 - моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета - 1 раз на 5 років; циклу предметів - за потребою; освітньої галузі - 1 раз на 5 років; різні види оцінювання, що відповідають „Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти“, які є обов’язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці); тематичне - в кінці кожної теми, семестрове - в кінці кожного семестру; річне - в кінці року; державна підсумкова атестація - в кінці навчального року; зовнішнє незалежне оцінювання - в кінці навчального року; результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня - протягом навчального року; участь у спортивних змаганнях - протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях - протягом навчального року);
 - моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників - 1 раз на рік);
 - продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ України та за її межами - 1 раз на рік).

Кадрове забезпечення освітньої діяльності

На 1 вересня 2025 року гімназія на 100% укомплектована педагогічними кадрами з відповідною фаховою освітою. Освітній процес у 5-

9 класах забезпечують 80 вчителів та 3 сумісники (викладачі закладів вищої освіти – 2; інші – 33СО).

Атестація педагогічних працівників

Враховуючи той факт, що педагогічні працівники повинні демонструвати зростання рівня своєї педагогічної майстерності, здійснюючи будь-яку професійну діяльність, не лише в рік атестації, але й в міжатастаційний період, у гімназії проводиться моніторинг, який передбачає розгляд методичної діяльності вчителів на трьох її етапах:

І. У міжкурсовий період вчителі, що атестуються, активно працюють над підвищенням свого професійного рівня. Кожен з них має методичне навантаження:

Одним з основних аспектів методичної роботи вчителів є їх рівень володіння провідною темою самоосвіти, над якою вони працюють протягом п'яти років, адже самоосвіта має прогностичний випереджальний характер. Кожен вчитель складає власний перспективний та річний плани роботи над своїми проблемними темами, які є складовою загальногімназійної науково-методичної проблеми. Перспективний план передбачає поетапну реалізацію роботи над проблемою, зміст, мету та форми узагальнення.

На II етапі, моніторинговому, здійснюються моніторингові дослідження навчальної, позакласної роботи, роботи з обдарованими, узагальнення досвіду методичної роботи, власних науково-дослідницьких робіт. Спільно з членами атестаційної комісії оформляються і систематизуються матеріали моніторингу, будуються діаграми, таблиці, які дають можливість визначити не тільки рівень мотиваційного, організаційного, гностичного компонентів, комунікативних здібностей, але й зробити порівняльний аналіз.

Аналіз освітнього процесу з предметів в гімназії проводиться відповідно річного плану гімназії та плану заходів щодо атестації вчителів.

На III етапі, підсумково-аналізуючому, проводиться звітування

вчителів, що атестуються, про результати своєї роботи перед педагогічним колективом гімназії, „творчі звіти“, відкриті уроки, позакласні заходи. Заключним етапом атестації вчителів є моральне заохочення (нагородження грамотами освітніх установ різного рівня, узагальнення досвіду роботи).

Проходження курсової перепідготовки

Одним із провідних напрямів діяльності є підвищення наукового, фахового та методичного рівнів кожного вчителя, забезпечення психолого-педагогічного супроводу зростання їх педагогічної майстерності, самоосвіти та самовдосконалення. Важливим в самоосвітній діяльності є курсова перепідготовка у системі підвищення кваліфікації.

Розроблено перспективний план курсової перепідготовки, відповідно до потреб різних форм підвищення кваліфікації та індивідуальних запитів педагогів.

На підставі перспективного плану кожен вчитель один раз на 5 років проходить курси підвищення кваліфікації при КНЗ „Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради“

На підставі п. 7, 19 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800, на основі вибору педагогічних працівників школи було складено План підвищення кваліфікації педагогічних працівників гімназії на 2025-2026 навчальний рік, затверджений рішенням педагогічної ради.

Результати підвищення кваліфікації педагогічних працівників гімназії у суб'єктів підвищення кваліфікації, що не мають ліцензії на підвищення кваліфікації, розглядаються на засіданні педагогічної ради з метою їх визнання.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності

Загальний фонд бібліотеки Черкаської гімназії №9 ім. О.М. Луценка

становить 34117 примірників, із них: художня література – 6 117 примірників; підручники – 28000 примірників.

Учні гімназії на 98 % забезпечені підручниками.

В освітньому процесі гімназії використовуються навчальні програми, підручники, навчально-методичні посібники, рекомендовані Міністерством освіти і науки України.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

У приміщенні гімназії 32 класних кімнати, кабінет медіаграмотності, сучасні кабінети фізики, хімії, біології, географії, 3 кабінети інформатики, кабінет математики, обслуговуючої праці, лабораторія технологій, спортивний та актовий зали, методичний кабінет, бібліотека, кабінет медогляду, кабінети STEAM-освіти, робототехніки, захисту України, лінгафонний кабінет.

При гімназії є сучасний спортивний майданчик, тренажерний комплекс. В підвальному приміщенні гімназії розташовано 3 тири. Забезпеченість гімназії меблями 100%.

Загальна площа приміщень – 7 631,2м

Загальна площа – 21934 га

Інтерактивна дошка – 12 шт.

Інтерактивна панель – 9 шт.

Ноутбуків – 38 шт.

Проектори – 20 шт.

Телевізори – 5 шт.

Кондиціонери – 11 шт.

STEM – лабораторія

Комплекти з робототехніки «Lego Mindstorm», «Arduino» та «Lego Tetrix»

Інтерактивний тир

5 сучасних кабінетів з обладнанням (Ейнштейн): математика, географія, фізика, хімія та біологія.

В гімназії задля безпеки дітей діє сучасна комплексна програма «Безпечна школа», це камери відеоспостереження (36 шт.), контрольно-пропускна система. Використовується онлайн-платформа «Mriya.gov.ua» як універсальна інформаційна система Електронний журнал та щоденник.

Розділ VI.

Якість проведення навчальних занять.

Рівень розвитку компетентностей (ключових та предметних) здобувачів освіти є головним критерієм в оцінці роботи вчителя. Контроль за якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти передбачає такі завдання:

1) виявлення фактичного рівня знань, умінь і навичок учнів та відповідність їх програмним вимогам;

2) з'ясування причин низької успішності учнів класу або окремих учнів;

3) вивчення системи роботи вчителя з відстаючими учнями з метою попередження недоліків та ліквідації прогалин у знаннях, а також системи роботи з обдарованими учнями;

4) надання методичної допомоги вчителю щодо підвищення якості знань, умінь і навичок учнів, удосконалення форм і методів роботи з учнями, як мають негативний рівень навчальних досягнень, а також з творчо обдарованими учнями.

Урок - це логічно закінчений, цілісний, обмежений визначеними часовими рамками етап освітнього процесу.

У ньому представлені всі основні елементи освітнього процесу: цілі та задачі, зміст, форми, технологія, методи, засоби, контроль та оцінювання, тобто вся організаційна структура. Якість уроку залежить від правильного визначення кожного з цих компонентів та їх раціонального поєднання.

Вибудовуючи урок, педагоги визначають не тільки те, яка навчальна інформація чи способи дії повинні бути засвоєні, а й на якому рівні вони мають бути засвоєні на конкретному уроці. Але оскільки урок - це ланка

цілісного навчального, розвивального та виховного процесу, відтак, не на кожному уроці основний його зміст може бути засвоєний на всіх трьох рівнях:

- сприйняття, осмислення й запам'ятовування;
- застосування знань і навичок за зразком;
- застосування знань і навичок у новій ситуації.

Сучасний зміст освіти та закономірності процесу навчання в цілому та засвоєння, зокрема, визначають ряд неодмінних вимог до уроку, які необхідно враховувати.

1. Урок передбачає не тільки виклад матеріалу, змісту, а й завдання, що припускають застосування засвоєння навчальної інформації на практиці.

2. Частина цих знань отримується учнями у процесі самостійного пошуку шляхом розв'язування пошукових задач наскільки пошук таких знань доступний для учнів відповідного віку. Настільки важливі способи діяльності, які учень опановує у процесі пошуку.

3. Виклад навчального матеріалу на уроці є варіативним за своєю структурою. В одних випадках викладається готова інформація у формі пояснення та за допомогою ілюстрацій. В інших випадках матеріал вивчається шляхом постановки вчителем проблеми та розкриття шляхів її доказового рішення.

Виклад навчальної інформації може бути у формі розповіді, лекцій, читання підручника, перегляду діафільмів тощо. Характер викладу визначається внутрішньою структурою, способом побудови цілісного уроку - від пояснювально-ілюстративного до проблемного.

Одна з основних вимог до уроку - його науковість, неодмінною умовою науковості змісту уроку є ознайомлення учнів із доступними для них методами науки.

Істотною стороною уроку є індивідуалізація навчання. Це, по-перше, використання навчального матеріалу різного ступеня складності, що

враховує інтереси та можливості різних категорій учнів, оскільки складний матеріал може виявитись не під силу деяким учням для активного засвоєння, але повинен бути зрозумілий усім. Це, по-друге, доручення учням завдань для самостійної роботи різного ступеня складності, але в такій системі, щоби слабкі та середні учні могли поступово переходити від менш важких завдань до більш складних. Це, по-третє, повернення учнів зі слабкою навченістю до більш складних завдань попередніх тем після вивчення наступних, коли завдання можуть бути вирішені на новому рівні підготовки.

4. Жоден урок не вирішує всіх задач навчання, розвитку та виховання учнів. Він є частиною теми, курсу, навчального предмета та взагалі процесу навчання, освіти. Важливо завжди усвідомлювати, яке місце він займає в системі навчального предмета, які його дидактичні, виховні та розвивальні цілі. Урок - логічна одиниця теми, розділу, курсу, педагогічний здобуток, і тому він повинен відрізнятися цілісністю, внутрішнім взаємозв'язком частин, єдиною логікою розгортання діяльності вчителя й учнів.

Дотримуючись основних вимог до уроку, учитель вносить як у здійснення цих вимог, так і у сполучення компонентів уроку своє педагогічне мистецтво, свій методичний почерк, що залежить як від характеру класу, так і від власних індивідуальних рис учителя.

5. На уроці здійснюється розвиток навчальних компетентностей учнів за допомогою відтворення академічних знань учнями, вправ у вміннях і навичках, шляхом виконання завдань на застосування академічних компетентностей у нестандартній ситуації.

6. Освітній процес тупиковий без кількоразового повторення змісту академічних знань і навчальних умінь. Форма повторення може бути різною, у залежності від цілей уроку та його змісту.

7. На уроках проводиться систематичне та планомірне оцінювання рівня навчальних досягнень учнів. Головний критерій якості уроку - не застосування тих чи інших видів роботи учнів чи використаних учителем методик, а навченість учнів, досягнення цілей уроку. Культура вчителя, його

інтелектуальний і моральний рівень є однією з головних умов ефективності уроку.

Основними методами контролю є спостереження уроків, усне опитування учнів за раніше складеними питаннями, опитування учнів у кінці уроку (5 - 7 хв.), короточасні письмові роботи, письмові контрольні роботи після вивчення теми, в кінці семестру, навчального року.

До складання текстів контрольних робіт залучаються керівники шкільних методичних об'єднань.

Директор або заступник директора з навчально-виховної роботи перевіряють об'єктивність оцінки знань, умінь і навичок здобувачів освіти, відповідність її нормативним вимогам щодо оцінювання, наявності достатньої кількості оцінок для виставлення тематичної оцінки та за семестр.

Результати контролю за якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради школи, методичних комісій, оформляються наказом по гімназії.

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітньої програми гімназії на 2025 - 2026 навчальний рік передбачено використання затверджених Міністерством освіти і науки України навчальних програм з усіх предметів інваріативної частини; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм у єдину освітню програму та дозволяє одержати запланований результат освіти - „модель“ випускника.

ДОДАТОК 1

Навчальний план
для 5-х класів з українською мовою навчання що навчаються за державним
стандартом базової середньої освіти затвердженому
постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи
		5А
Мовно і літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	3,5
	Друга іноземна мова (німецька)	2
	Зарубіжна література	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1,5
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5
	Образотворче мистецтво	1
Математична	Математика	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
Технологічна	Технології	1,5
Інформатична	Інформатика	1,5
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом (без фіз. культури)		26
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2
Факультативи	Хореографія	1
	Джура	0,5
	Основи робототехніки	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31

Примітка: у 5-А за рахунок резерву та перерозподілу годин мовно-літературної галузі введено другу іноземну мову (німецьку) – 2 години на тиждень

ДОДАТОК 2

5-Б

Навчальний план

для 5-х класів з українською мовою навчання
(науково-педагогічний проект «Інтелект України»
з вивченням другої іноземної мови «німецької»)

Освітні галузі	Навчальні предмети	5Б
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1
	Іноземна мова	4
	Друга іноземна мова (німецька)	2
Математична	Математика	6
Природнича	Пізнаємо природу. Моя планета Земля.	2
	Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття.	1
Соціальна і здоров'я-збережувальна	Навчаємося разом	1
Громадянська та історична	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти	1
Технологічна	Технології	1
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька*	Інтегрований курс «Мистецтво». Музичне мистецтво	0,5
	Інтегрований курс «Мистецтво». Образотворче мистецтво	0,5
Фізична культура**	Фізична культура	3
Разом (без фіз. культури)		27
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1
Факультативи	Еврика	1
Гранично допустиме навантаження на учня		28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31

ДОДАТОК 3

Навчальний план
для 5-х класів з українською мовою навчання що навчаються за державним
стандартом базової середньої освіти затвердженому
постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи		
		5В	5Г	5Д
Мовна і літературна	Українська мова	4	4	4
	Українська література	2	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	3,5
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1,5	1,5	1,5
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво». Музичне мистецтво	1	1	1
	Інтегрований курс «Мистецтво». Образотворче мистецтво	1	1	1
Математична	Математика	5	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1,5	1,5	1,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1
Технологічна	Технології	1,5	1,5	1,5
Інформатична	Інформатика	1	1	1
Міжгалузеві інтегровані курси	STEAM	1,5	1,5	1,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Разом (без фіз. культури)		26	26	26
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	2
Факультативи	Українознавство	1	1	1
	Основи робототехніки	1	-	-
	«Крок по Кроку» Польська мова	-	1	1
Гранично допустиме навантаження на учня		28	28	28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31	31	31

ДОДАТОК 4

Навчальний план
для 6-х класів з українською мовою навчання що навчаються за державним
стандартом базової середньої освіти затвердженому
постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи
		6А
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	3,5
	Друга іноземна мова (німецька)	2
	Зарубіжна література	1
Громадянська та історична	Історія України. Всесвітня історія	2
	Громадянська освіта	0,5
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво». Музичне мистецтво	0,5
	Інтегрований курс «Мистецтво». Образотворче мистецтво	1
Математична	Математика	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
	Географія	1,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
Технологічна	Технології	1,5
Інформатична	Інформатика	1,5
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом (без фіз. культури)		29
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2
Факультативи	Хореографія	1
	«Джура»	0,5
	<i>Основи робототехніки</i>	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31+3 (34)

Примітка: у 6-А та 6-Є класах за рахунок резерву та перерозподілу годин мовно-літературної галузі введено другу іноземну мову (німецьку) – 2 години на тиждень

ДОДАТОК 5

6-Б

**Навчальний план для 6-х класів з українською мовою навчання
(науково-педагогічний проект «Інтелект України»)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	6-Б
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Іноземна мова	5
Математична	Математика	6
Природнича	Пізнаємо природу. Моя планета Земля.	2
	Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття.	1
	Географія	2
Соціальна і здоров'я-збережувальна	Навчаємося разом	1
Громадянська та історична	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти	2,5
Технологічна	Технології	1
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька*	Інтегрований курс «Мистецтво». Музичне мистецтво	0,5
	Інтегрований курс «Мистецтво». Образотворче мистецтво	0,5
Фізична культура**	Фізична культура	3
Разом (без фіз. культури)		30
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1
Факультативи	Еврика	1
Індивідуальні заняття		-
Гранично допустиме навантаження на учня		31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		34

ДОДАТОК 6

Навчальний план
для 6-х класів з українською мовою навчання що навчаються за державним
стандартом базової середньої освіти затвердженому
постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи		
		6В	6Г	6Д
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4
	Українська література	2	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	3,5
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5
Громадянська та історична	Історія України. Всесвітня історія	2	2	2
	Громадянська освіта	0,5	0,5	0,5
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво». Музичне мистецтво	1	1	1
	Інтегрований курс «Мистецтво». Образотворче мистецтво	1	1	1
Математична	Математика	5	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2
	Географія	2	2	2
Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1
Технологічна	Технології	2	2	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	1,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Разом (без фіз. культури)		29	29	29
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	2
Факультативи	Основи робототехніки	1	1	1
	Українознавство	1	1	1
Гранично допустиме навантаження на учня		31	31	31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31+3 (34)	31+3 (34)	31+3 (34)

ДОДАТОК 7

Навчальний план
для 7-х класів з українською мовою навчання що навчаються за
державним стандартом базової середньої освіти затвердженому
постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи	
		7А	7Є
Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	1,5	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2
	Зарубіжна література	1	1
Громадянська та історична	Історія України	1	1
	Всесвітня Історія	1	1
	Громадянська освіта	0,5	0,5
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво». Музичне мистецтво	0,5	0,5
	Інтегрований курс «Мистецтво». Образотворче мистецтво	1	1
Математична	Алгебра	3	3
	Геометрія	2	2
Природнича	Біологія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	1	1
	Географія	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
Технологічна	Технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фіз. культури)		30,5	30,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1,5	1,5
Факультативи	Хореографія	1	1
	«Джура»	0,5	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		32	32
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		32+3 (35)	32+3 (35)

Примітка: у 7-А та 7-Є класах за рахунок резерву та перерозподілу годин мовно-літературної та мистецької галузі введено другу іноземну мову (німецьку) – 2 години на тиждень

ДОДАТОК 8

7-Б
Навчальний план
для 7-х класів з українською мовою навчання
(науково-педагогічний проект «Інтелект України»)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи
		7Б
Мовно-літературна, мистецька	Українська мова	3
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	5
	Зарубіжна література і мистецтво	1,5
Громадянська та історична галузь	Історія: Україна і світ	2
Мистецька галузь	Музичне мистецтво	0,5
	Образотворче мистецтво	0,5
Математична галузь	Алгебра	3,5
	Геометрія	2,5
Природнича галузь	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Навчаємося разом	1
Технологічна галузь	Технології	1
	Інформатика	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом (без фіз. культури)		31,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		0,5
Індивідуальні заняття	Еврика	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня (на тиждень)		32
Всього (без урахування поділу на групи) (на тиждень)		35
Всього (На рік)		1225

ДОДАТОК 9

Навчальний план
для 7-х класів з українською мовою навчання що навчаються за
державним стандартом базової середньої освіти затвердженому
постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи		
		7В	7Г	7Д
Мовно-літературна	Українська мова	3	3	3
	Українська література	2	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	3,5
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5
Громадянська та історична	Історія України	1	1	1
	Всесвітня Історія	1	1	1
	Громадянська освіта	0,5	0,5	0,5
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво». Музичне мистецтво	1	1	1
	Інтегрований курс «Мистецтво». Образотворче мистецтво	1	1	1
Математична	Алгебра	3	3	3
	Геометрія	2	2	2
Природнича	Біологія	2,5	2,5	2,5
	Фізика	2	2	2
	Хімія	1	1	1
	Географія	2	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1
Технологічна	Технології	1	1	1
Інформатична	Інформатика	2	2	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Разом (без фіз. культури)		31	31	31
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1
Факультативи	«Моя Черкащина»	-	1	1
	«Крок po Кроку» Польська мова	1	-	-
Гранично допустиме навантаження на учня		32	32	32
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		32+3 (35)	32+3 (35)	32+3 (35)

ДОДАТОК 10

Навчальний план
для 8-х класів з українською мовою навчання що навчаються за
державним стандартом базової середньої освіти затвердженому
постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи	
		8А	8Є
Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	1,5	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2
	Зарубіжна література	1	1
Громадянська та історична	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня Історія	1	1
	Громадянська освіта	0,5	0,5
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1
Математична	Алгебра	3	3
	Геометрія	2	2
Природнича	Біологія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	2	2
	Географія	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Підприємництво і фінансова грамотність	0,5	0,5
Технологічна	Технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фіз. культури)		31,5	31,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1,5	1,5
Факультативи	Хореографія	1	1
	Джура	0,5	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		33	33
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		33+3 (36)	33+3 (36)

Примітка: у 8-А та 8-Є класах здійснено перерозподіл годин мовно-літературної та мистецької галузі введено другу іноземну мову (німецьку) – 2 години

ДОДАТОК 11

8-Б
Навчальний план
для 8-х класів з українською мовою навчання
(науково-педагогічний проект «Інтелект України»)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи
		8Б
Мовно-літературна, мистецька	Українська мова	3
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	5
	Зарубіжна література і мистецтво	1,5
Громадянська та історична галузь	Історія: Україна і світ	2,5
Мистецька галузь	Мистецтво	1
Математична галузь	Алгебра	3,5
	Геометрія	2,5
Природнича галузь	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Соціальна і здоров'язберезувальна	Навчаємося разом	1
Технологічна галузь	Технології	1
	Інформатика	1,5
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом (без фіз. культури)		32,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		0,5
Індивідуальні заняття	Еврика	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня (на тиждень)		33
Всього (без урахування поділу на групи) (на тиждень)		36

ДОДАТОК 12

Навчальний план
для 8-х класів з українською мовою навчання що навчаються за
державним стандартом базової середньої освіти затвердженому
постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи		
		8В	8Г	8Д
Мовно-літературна	Українська мова	3	3	3
	Українська література	2	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3	3
	Зарубіжна література	1	1	1
Громадянська та історична	Історія України	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня Історія	1	1	1
	Громадянська освіта	0,5	0,5	0,5
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1	1
Математична	Алгебра	3	3	3
	Геометрія	2	2	2
Природнича	Біологія	2,5	2,5	2,5
	Фізика	2	2	2
	Хімія	2	2	2
	Географія	2	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1
	Підприємництво і фінансова грамотність	0,5	0,5	0,5
Технологічна	Технології	1	1	1
Інформатична	Інформатика	2	2	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Разом (без фіз. культури)		31	31	31
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	2
Факультативи	Основи робототехніки	1	-	0,5
	Основи медіаграмотності	1	1	1
Індивідуальні заняття	Біологія	-	0,5	-
	Англійська мова	-	0,5	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		33	33	33
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		33+3 (36)	33+3 (36)	33+3 (36)

ДОДАТОК 13

Навчальний план
Для 9-х класів з українською мовою навчання
відповідно до державного стандарту базової та повної середньої освіти (відповідно до
постанови КМУ від 23.11.2011 року № 1392
(Чинний до 01.09.2026 року)
для класів з поглибленим вивченням математики

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи
		9В
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво	0,5
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	3
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		3
	Алгебра	3
Разом (без фіз. культури)		32
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1
Факультативи	<i>Основи медіаграмотності</i>	0,5
Індивідуальні заняття	Біологія	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		33
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)		36

Примітка: здійснено перерозподіл годин між предметами інваріативної складової робочого навчального плану:

9-В:

геометрія (+1)

Основи здоров'я (- 0,5)

Мистецтво (- 0,5)

ДОДАТОК 14

Навчальний план
Для 9-х класів з українською мовою навчання
відповідно до державного стандарту базової та повної середньої освіти (відповідно до
постанови КМУ від 23.11.2011 року № 1392
(Чинний до 01.09.2026 року)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи	
		9Б	9Г
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	1,5	1,5
	Фізика	3	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом (без фіз. культури)		30	30
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3	3
Факультативи	«Моя Черкащина»	1	1
	Основи медіаграмотності	0,5	0,5
Індивідуальні заняття	Провознавство	0,5	0,5
	Хімія	0,5	0,5
	Фізика	0,5	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		33	33
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)		36	36

ДОДАТОК 15

Навчальний план
для 9-х класів з українською мовою навчання що навчаються за програмою
реалізації інноваційного освітнього проекту: «Розроблення і впровадження
навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в
умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти»

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи	
		9А	9Є
Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	1,5	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2
	Зарубіжна література	1	1
Громадянська та історична	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня Історія	1	1
	Громадянська освіта	0,5	0,5
	Правознавство	0,5	0,5
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1
Математична	Алгебра	3	3
	Геометрія	2	2
Природнича	Біологія	2	2
	Фізика	3	3
	Хімія	2	2
	Географія	1,5	1,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Підприємництво і фінансова грамотність	0,5	0,5
	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	0,5	0,5
Технологічна	Технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фіз. культури)		32	32
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1
Факультативи	Хореографія	0,5	0,5
	Джура	0,5	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		33	33
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		33+3 (36)	33+3 (36)

Примітка: у 9-А та 9-Є класах здійснено перерозподіл годин мовно-літературної та мистецької галузі введено другу іноземну мову (німецьку) – 2 години

ДОДАТОК 16

**Перелік модельних і навчальних програм
на 2025-2026 навчальний рік
для 5-9 класів гімназії**

№ З\П	Освітня галузь	Навчальний предмет	Класи	Програма
1.	Мовно-літературна галузь	Українська мова	5-6	НУШ Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (науки автори: Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.), наказ Міністерства освіти і України від 12.07.2021 № 795.
2.	Мовно-літературна галузь	Українська мова	5-8	Навчальна програма «Українська мова. 5-9 класи» (автори: Гавриш І. В., Семихат Н. В., Дроф'як С. М., Новожилова Н. М.) для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», зареєстровано в Каталозі надання грифів навчальній літературі та начальним програмам за № 3.0251-2022. Навчально-педагогічний проєкт «Інтелект України»
3.	Мовно-літературна галузь	Українська мова	7-9	НУШ Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (науки автори: Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.), наказ Міністерства освіти і України від 24.07.2023 № 883.
4.	Мовно-літературна галузь	Українська мова	9	Українська мова. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. (автори: Глазова О. П., Романенко Ю. О., Голуб Н. Б., Кондесюк Т. В., Котусенко О. Ю., Мельниченко О. М., Михайловська Н. А., Панченков А. О., Пчеляна Л. В.) – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804).
5.	Мовно-літературна галузь	Українська література	5-6	НУШ Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А.), наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795.
6.	Мовно-літературна галузь	Українська література	5-6	Навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» (авт. Гавриш І.В., Гученко С.М., Мартиновець С.М.) для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», зареєстровано в Каталозі надання грифів навчальній літературі та начальним програмам

				за № 3.0271-2022. Навчально-педагогічний проєкт «Інтелект України»
7.	Мовно-літературна галузь	Українська література	7-8	Навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» (авт. Гавриш І.В., Гученко С.М.) для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України», зареєстровано в Каталозі надання грифів навчальній літературі та начальним програмам за N 3.0246-2024. Навчально-педагогічний проєкт «Інтелект України»
8.	Мовно-літературна галузь	Українська література	7-9	НУШ Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т.О., Пахаренко., Слижук О.А., Тригуб І.А.), наказ Міністерства освіти і України від 24.07.2023 № 883.
9.	Мовно-літературна галузь	Українська література	9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Українська література: 5–9 класи. Автори: К.В.Таранік-Ткачук, М.П.Бондар, О.М.Івасюк, С.А.Кочерга, Л.І.Кавун, О.І.Неживий, Н.В.Михайлова, Р.В.Мовчан (керівник групи). – К., 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН № 804 від 07.06.2017 р.).
10.	Мовно-літературна галузь	Зарубіжна література	5-9	НУШ Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.), наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795.
11.	Мовно-літературна галузь	Зарубіжна література	5-6	Навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» (авт. Гавриш І.В., Гученко О.В., Мартиновець С.М.) для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України», лист ІМЗО від 22.06.2022 № 22.1/12. Навчально-педагогічний проєкт «Інтелект України»
12.	Мовно-літературна галузь	Зарубіжна література	7-8	Навчальна програма інтегрованого курсу «Зарубіжна література і мистецтво. 7–9 класи» (1,5 години на тиждень) для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Гученко О. В. Схвалено для використання в освітньому процесі.Рішення експертної комісії з від 15 квітня 2024 року (протокол No 4); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за No 3.0245-2024)

13.	Мовно-літературна галузь	Зарубіжна література	9	Зарубіжна література. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5–9 класи Авт.: Ніколенко О.М., Таранік-Ткачук К.В. та ін.) (зі змінами, затвердженими наказом МОН від від 03.08.2022 № 698).
14.	Мовно-літературна галузь (іншомовна)	Іноземна мова (англійська)	5-9	«Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М. Затверджено наказ МОН від 12.07.21 № 795 НУШ та Навчально-педагогічний проєкт «Інтелект України»
15.	Мовно-літературна галузь (іншомовна)	Друга іноземна мова (німецька)	5-9	НУШ та Навчально-педагогічний проєкт «Інтелект України» «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л. наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795.
16.	Мовно-літературна галузь (іншомовна)	Іноземна мова (англійська)	9	Навчальні програми з іноземних мов для ЗНЗ і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов (5-9 класи), затверджені наказом МОН України від 07.6.2017 №804
17.	Громадянська та історична галузь	«Вступ до історії України та громадянської освіти»	5	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795) НУШ
18.	Громадянська та історична галузь	«Історія України. Всесвітня історія»	6	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 №795) НУШ
19.	Громадянська та історична галузь	Вступ до історії (Інтегрований курс)	5-6	Навчальна програма «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти (інтегрований курс)» для 5–6-х класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту (авт.: Гавриш І. В., Аркуша О. Г., Боарь М. С., Дяків В. Г., Мудрий М. М., Пастушенко Р. Я, Хлипавка Л.М.) Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з громадянської освіти, правознавства, етики та

				предметів морального спрямування від 30 травня 2022 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0197-2022 НПП «Інтелект України»
20.	Громадянська та історична галузь	Інтегрований курс	7-8	Навчальна програма «Історія: Україна і світ. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Аркуша О. Г., Боарь М. С., Лихолай О. С., Мудрий М. М., Пастушенко Р. Я., Хлипавка Л. М.) НПП «Інтелект України»
21.	Громадянська та історична галузь	Історія України	7-9	НУШ Модельна навчальна програма «Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001) Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з історії від 27 березня 2024 року (протокол No 6); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0231-2024
22.	Громадянська та історична галузь	Всесвітня історія	7-9	НУШ Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Щупак І. Я., Посулько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелещенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001)
23.	Громадянська та історична галузь	Історія України. Всесвітня історія	9	Історія України. Всесвітня історія 5-9 класи. НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА для загальноосвітніх навчальних закладів (Оновлена програма укладена відповідно до наказу МОН від від 03.08.2022 № 698) укладачі: Пометун О., Атамась О., Власов В., Гаврилук Ж., Євтушенко Р., Комаров Ю., Костюк І., Ладиченко Т., Малієнко Ю., Осмоловський С., Ставнюк В., Ткаченко В., Тимченко А. У 2017 р. над оновленням програми працювала Робоча група у складі: Мудрий М. Пастушенко Р., Бурлака О., Євтушенко Р., Ксьондзик Т., Майданик О., Хлипавка Л., Щупак І.
24.	Громадянська та історична галузь	Громадянська освіта	8-9	Модельна навчальна програма «Громадянська освіта. 8-9 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.) «Рекомендовано Міністерством

				освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 14 серпня 2024 року № 1138)
25.	Громадянська та історична галузь	Основи правознавства	9	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (укладачі Ремех Т.О., Муза О.В., Євтушенко Р.І., Сутковий В.Л., Зорнік Т.Є, Лоха Л.О., Силенко В.В.). Навчальна програма (затверджена наказом МОН від від 03.08.2022 № 698)
26.	Громадянська та історична галузь	Основи правознавства	9	Модельна навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (авт. О.І.Пометун, Т.О.Ремех, Л.Т. Рябовол) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України Наказ МОН України від 15.05.2025 №732 НУШ
27.	Мистецька галузь	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс)	5-6	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти Масол Л. М., Просіна О. В. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 №795) НУШ, науково-педагогічний проект «Інтелект України
28.	Мистецька галузь	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс)	5-Г	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балашова О., Новікова О., Бірзул О., Вакуліна І., Гадецька А., Малих (Гоцик) К., Кахідзе А., Кольцова О., Дорошенко А., Бутурлімова О., Попович Н., Дуброва М., Музиченко Я.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ МОН України від 28.08.2025 № 1192 НУШ
29.	Мистецька галузь	«Мистецтво. 7–9 класи (інтегрований курс)»	7-9	НУШ Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7–9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гайдамака О. В., Лемешева Н. А.) затверджена наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883.
30.	Мистецька галузь	Мистецтво	9	Мистецтво 5-9 клас Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (укл. Масол Л., Коваленко О. та ін.), наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804.
31.	Математична галузь	Математика	5-6	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С (наказ МОН від 12.07.2021 № 795) НУШ
32.	Математична галузь	Математика	5-6	Навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (авт. Гавриш І.В.,

				Доценко С.О., Горьков О.А., Скиба С.Б.) Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з математики від 30 травня 2022 року (протокол №7); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0189-2022 науково-педагогічний проєкт «Інтелект України»
33.	Математична	Алгебра	7-9	НУШ Модельна навчальна програма «Алгебра. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143)
34.	Математична	Геометрія	7-9	НУШ Модельна навчальна програма «Геометрія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143)
35.	Математична галузь	Математика	9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи» (колектив авторів) Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
36.	Математична галузь	Математика	9	Навчальна програма для поглибленого вивчення математики в 8-9 класах загальноосвітніх навчальних закладів (колектив авторів) Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
37.	Природнича галузь	«Пізнаємо природу»	5-6	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевніук Т.В.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН від 12.07.2021 № 795) НУШ
38.	Природнича галузь	«Пізнаємо природу»	5-Д	Модельна навчальна програма «Інтегрований курс “Пізнаємо природу” 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Шаламов Р. В., Каліберда М. С., Григорович О. В., Фіцайло С. С.); Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ МОН України від 28.08.2025 № 1192 НУШ
39.	Природнича галузь	Навчальна програма «Пізнаємо природу. Моя планета Земля»	5-6	Навчальна програма «Пізнаємо природу. Моя планета Земля» для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»

		планета Земля»		(авт. Гавриш І.В., Гога С.С., Задорожний К.М., Калиновська Г.О.) Схвалено для використання в освітньому процесі (протоколи засідань експертних комісій з біології та екології від 31.05.2022 року (протокол №4), з географії від 25.05.2022 (протокол №4); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0199-2022)
40.	Природнича галузь	«Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття»	5-6	Навчальна програма «Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття» для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт. Гавриш І.В., Сухов Р.В.) Схвалено для використання в освітньому процесі(протоколи засідань експертних комісій з фізики від 06.06.2022 року (протокол №3), з хімії від 25.05.2022 (протокол №4); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0201-2022)
41.	Природнича галузь	Географія	6-8	НУШ Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
42.	Природнича галузь	Географія	6-8	Навчальна програма «Географія» для 6-9 класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт. Гавриш І.В., Гога С.С., Свір Н.В.) Схвалено для використання в освітньому процесі (протокол засідання експертної комісії з географії від 25.05.2022 (протокол №4); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0196-2022)
43.	Природнича галузь	Географія	9	Модельна навчальна програма «Географія. 6–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Запотоцький С. П., Карпюк Г. І., Гладковський Р. В., Довгань А. І., Сovenko В. В., Даценко Л. М., Назаренко Т. Г., Гільберг Т. Г., Савчук І. Г., Нікитчук А. В., Яценко В. С., Довгань Г. Д., Грома В. Д., Горовий О. В.) Наказ МОНУ від 12.07.2021 № 795. НУШ
44.	Природнича галузь	Біологія	7-8	НУШ Модельна навчальна програма «Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Соболь В. І.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)

45.	Природнича галузь	Біологія	9	НУШ Модельна навчальна програма "Біологія. 7-9 класи" для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.) Наказ МОН від 06.09.2023 № 1090
46.	Природнича галузь	Біологія	7-8	Навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково- педагогічним проектом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Задорожний К. М., Калиновська Г. О.) Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з біології та екології від 23 лютого 2024 року (протокол No 4); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за No 3.0194-2024
47.	Природнича галузь	Біологія	9	Начальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 6-9 класи. Біологія. Географія. Програма затверджена (затверджена наказом МОН від від 03.08.2022 № 698)
48.	Природнича галузь	Географія	9	Навчальна програма «Географія. 6-9 класи» «Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах (затверджена наказом МОН від від 03.08.2022 № 698)
49.	Природнича галузь	Фізика	7-9	НУШ Модельна навчальна програма «Фізика. 7-9 класи» Максимович З. Ю., Білик М. М., Варениця Л. В., Коваль Г. С., Микитеєк О. М., Ординович М. Б., Созанський А. В., Шевців В. Ф. (гриф наказ МОН від 20.02.2023 № 184)
50.	Природнича галузь	Фізика	9	Навчальна програма для ЗНЗ з фізики 7-9 класи. Наказ МОН 07.06.2017 №804
51.	Природнича галузь	Хімія	7-9	НУШ Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 27.12.2023 No 1575)
52.	Природнича галузь	Хімія	9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Хімія. 7-9 класи. Програма затверджена Наказом МОН від 07.06.2017 №804
53.	Соціальна та здоров'язбережувальна галузь	«Здоров'я, безпека та добробут»	5-6	НУШ Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Шиян О.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН від 12.07.2021 № 795)
54.	Соціальна та здоров'язбережувальна галузь	«Здоров'я, безпека та добробут»	7-8	НУШ Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Шиян О. І., Дяків В. Г., Седоченко А. Б., Страшко С. В.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001

55.	Соціальна та здоров'язбережувальна галузь	Підприємництво і фінансова грамотність	8-9	НУШ Модельна навчальна програма «Підприємництво і фінансова грамотність. 8-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Панченко С. Ю.). «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 13.12.2021 № 1358)
56.	Соціальна та здоров'язбережувальна галузь	«Навчаємось разом»	5-8	Навчальна програма «Навчаємось разом (інтегрований курс)» для 5–9 класів для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом « Інтелект України » (авт.: Гавриш І. В., Щербакова О. О., Холтобіна О. У., Щербаков О. Ф., Луценко Є. В.) Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 13 червня 2022 року (протокол № 3); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0257-2022
57.	Соціальна та здоров'язбережувальна галузь	Основи здоров'я	9	Навчальна програма для ЗНЗ. 5-9 класи. Основи здоров'я. (затверджена наказом МОН від від 03.08.2022 № 698)
58.	Технологічна галузь	Технології	5-6	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Туташинський В. І.). (наказ МОН від 12.07.2021 № 795) НУШ
59.	Технологічна галузь	Технології	7-9	НУШ Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти (автор Туташинський В. І.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)
60.	Технологічна галузь	Трудове навчання	9	Навчальна програма «Трудове навчання 5-9 класи» (рекомендовано МОН України (наказ від 07.06.2017 №804)
61.	Інформатична галузь	Інформатика	5-6	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Морзе Н. В., Барна О. В.) (наказ МОН від 12.07.2021 № 795) НУШ. Інтелект України
62.	Інформатична галузь	Інформатика	7-9	НУШ Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Завадський І. О., Коршунова О. В., Твердохліб І. А.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001)

63.	Інформатична галузь	Інформатика	9	Інформатика 5-9 клас.(Автори: Морзе, Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В) (рекомендовано МОН України (Наказ від 07.06.2017 №804)
64.	Міжгалузеві інтегровані курси	Міжгалузевий інтегрований курс	5	НУШ Модельна навчальна програма «STEM: дослідження та проектування. 5-6 класи» (авт. Коршунова О. В., Абрамова О. В., Де Конінг О. А., Дьоміна І. О.). (рекомендовано МОН України (Наказ від 07.06.2017 №804)
65.	Фізична культура	Фізична культура	7-9	НУШ: Модельна навчальна програма «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Дерев'янко В. В., Малечко Т. А., Омельяненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 24 липня 2023 року № 883
66.	Фізична культура	Фізична культура	9	Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 5–9 класи (затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407). Робоча група, яка здійснила оновлення програми відповідно до наказу № 52 Міністерства освіти і науки України від 13.01.2017 р. та наказу №201 від 10.02.2017: М.В. Тимчик, Є.Ю. Алексейчук, В.В. Дерев'янко та інші.

**Анотований перелік курсів за вибором та факультативів
до навчального плану
Черкаської гімназії ім.О.М.Луценка
Черкаської міської ради Черкаської області
на 2025-2026 навчальний рік**

№ з/з	Назва факультативу	Форма реалізації	Клас	Назва програми, автор	Гриф
1.	«Моя Черкащина»	факультатив	7,8,9, 10	«Моя Черкащина», В.Мельниченко, Л.Боровець, А.Горай, І.Заавіновська, Т. Завалко, О.Компанієць, А.Стецюк, та ін.	Схвалено МОН (рішення експертної комісії з історії від 30.06.2023, протокол №12, №3.0297- 2023,4,0154- 2023)
2.	«Крок по Кроку» Польська мова	факультатив	5-7	Івона Стемпек (Iwona Stempek), Анна Стельмах (Anna Stelmach), Сильвія Давідек (Sylwia Dawidek), Анета Шимкевич (Aneta Szymkiewicz)	Зареєстровани й у каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за №3.0241-2022
3.	Еврика	факультатив	5, 6, 7, 8	Навчальна програма курсу за вибором «Еврика» для 5- 8 кл. за науково- педагогічним проектом «Інтелект України» (Гавриш І.В., Доценко С.О., Горьков О.А., Скиба С.Б.)	Зареєстровани й у каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за №3.0275-2022
4.	Українознавство	факультатив	5,6,7	Навчальна програма для учнів 5–11 класів закладів загальної середньої освіти України А.Ціпко, Т.Бойко, С.Бойко, О.Газінова	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист МОН України від 10.08.2020 № 1/11-5310)
5.	Основи робототехніки	факультатив	5,6,7,8, 9	Авторська програма, Цимбал М.П., Стецюк А.С., Іванченко С.В., 2019р.	Затверджено наказом № 775 ДОГП м.Черкаси від 30.09.2019р.
6.	«Джура»	факультатив	5,6, 7,8,9	Навчальна програма факультативу/курсу за вибором, гуртка козацько- лицарського виховання «Джура» (автор Бондарчук	Зареєстровани й в каталозі надання грифів навчальній літературі та

				О.С.)	навчальним прграмам №3- 0304-2023
7.	Хореографія	факультатив	5,6,7,8	Навчальна програма з фізичної культури для закладів загальної середньої освіти. Варіативний модуль «Хореографія» (авт. Федько Л.В.)	Лист ІМЗО від 18.11.2020 р. №221/12-Г-929»
8.	Основи медіаграмотності	факультатив	8,9	Навчальна програма «Основи медіаграмотності (пропедевтичний курс)» автори Мокрогуз О.П., Желіба О.В.) Академія Української преси	Зареєстровани й в каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним прграмам №3.0015-2023